

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY III GIMNAZJUM

według podręcznika „Błogosławieni, którzy naśladowają Jezusa”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- b) odmawia wszelkiej współpracy,
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pi- sma Świętego. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatów z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> skojarzenia z treścią cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przed- miotowy	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawd- ziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 30% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyt uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich zrozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary

7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wiele razy pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie) 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekonstrukcjach szkolnych 			
--	---	---	---	--	--	--

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Żyje miłością we wspólnocie	<ul style="list-style-type: none"> okazuje wdzięczność Bogu za dar życia wymienia etapy życia Jezusa w dążeniu do zbawienia człowieka wymienia miejsca objawień Matki Bożej (Fatima, La Salette...) przypomina najważniejsze przesłania objawień fatimskich mówi z pamięci słowa nakazu Jezusa (Mt 28,19-20a) 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje tekst biblijny o miłości Boga do człowieka jeszcze przed jego narodzeniem (Ps 139,13-15) rozpoznaje wydarzenia z własnego życia jako elementy planu Bożego interpretuje perykopę o bogatym młodzieńcu (Łk 18,18-23) podaje przyczyny, dla których bogaty młodzieniec nie potrafił zrealizować planu przemiany swojego życia podaje powody, dla których przesłanie fatimskie jest nadal aktualne uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien modlić się o dobro dla świata wyjaśnia tekst biblijny Mt 5,3-12 wymienia środowiska, w których może dawać świadectwo wiary 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że Bóg pragnący dobra człowieka nie usuwa problemów życiowych lecz pomaga je pokonać świadomie przyjmuje fakt, że jego życie jest włączone w Boży plan dla świata charakteryzuje działanie Jezusa, jako konsekwentne realizowanie planu zbawienia świata uzasadnia, dlaczego nie można zatrzymać się dążeniu do świętości wyjaśnia teksty objawień fatimskich w kontekście troski Maryi o świat uzasadnia, dlaczego pokój na świecie uzależniony jest od więzi człowieka z Bogiem wymienia współczesne znane postaci, które dawały świadectwo życia duchem ośmiu błogosławieństw wskazuje, w jaki sposób codziennym działaniem idzie po śladach Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje etapy życia Jezusa z własnymi (nieustanne powtarzanie się radości, cierpienia i chwały) poszukuje własnego projektu życia i konfrontuje go z Bożym planem (Jan Paweł II, List do młodych) określa, co wspólnie z innymi może zrobić dla świata i środowiska, w którym żyje daje świadectwo, że modli się na różańcu za siebie i świat wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin jest odpowiedzialny za wiarę innych charakteryzuje cechy człowieka, który jest gotowy świadczyć o Jezusie swoim życiem 	<ul style="list-style-type: none"> bierze udział w zajęciach przygotowujących do konkursu biblijnego

II. Rodzi- na	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest miłość • wymienia sposoby przeżywania miłości w rodzinie • wymienia wartości chrześcijańskie pielęgnowane w rodzinie • wskazuje dziedziny życia rodzinnego, w których możemy wzorować się na Świętej Rodzinie • pamięta treść przysięgi małżeńskiej • wylicza cechy udanego małżeństwa • podaje, że naturalne planowanie rodziny stanowi styl życia • określa, czym jest rodzi- cielstwo • wyjaśnia pojęcie macierzyństwa i ojcostwa • definiuje, co to jest anty- koncepcja • podaje prawdę o miłości Boga, który szuka człowieka • wylicza skutki sakramentu pokuty i pojednania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia, kiedy w rodzinie można nauczyć się relacji miłości • opisuje konkretne sytuacje, które nauczyły go postawy miłości • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę szacunku dla rodziny jako szkoły miłości • wylicza współczesne zagrożenia dla rodziny • opisuje współczesny model rodziny • interpretuje teksty biblijne mówiące o wzajemnych relacjach osób tworzących Świętą Rodzinę • wyjaśnia, czym jest miłość, wierność i uczciwość małżeńska • wylicza naturalne metody planowania rodziny • wymienia postawy wynikające z prawdziwej miłości kobiety i mężczyzny • wylicza skutki uboczne antykoncepcji hormonalnej • wyjaśnia, na czym polega zapłodnienie <i>in vitro</i> • podaje prawdę, że przebaczenie i pojednanie prowadzi do doświadczenia miłości • omawia znaczenie warunków sakramentu pokuty i pojednania 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości • opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu • dokonuje oceny cech charakteryzujących współczesną rodzinę • argumentuje potrzebę realizacji chrześcijańskich wartości w rodzinie • uzasadnia, że Święta Rodzina może i powinna być wzorcem godnego i świętego życia naszych rodzin • omawia, w jaki sposób stara się naśladować cnoty dostrzeżone w rodzinie z Nazaretu • charakteryzuje relacje wskazujące na udaną rodzinę • wskazuje i omawia możliwości pokonywania trudności w małżeństwie i rodzinie • charakteryzuje wybraną metodę planowania rodziny • argumentuje sens życia zgodnie z naturą • wymienia rodzaje antykoncepcji • dokonuje moralnej oceny środków antykoncepcyjnych • omawia, dlaczego zapłodnienie <i>in vitro</i> nie jest etyczne • wyjaśnia, jaki zachodzi związek między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią • wyjaśnia, dlaczego Eucharystia oraz sakrament pokuty i pojednania stanowią czytelny znak miłości Jezusa do człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, które sytuacje w miłości wymagają przebaczenia • podaje przykłady sytuacji, gdy przyjmuje postawę otwartości na uczenie się miłości w rodzinie • uzasadnia swe pragnienie budowania w przyszłości rodziny chrześcijańskiej • redaguje tekst modlitwy, w której za wstawiennictwem Świętej Rodziny prosi Boga o wzrastanie własnej rodziny w świętości • uzasadnia postawę gotowości budowania związku zgodnie ze słowami przysięgi małżeńskiej • wyjaśnia, czym jest naprotechnologia • uzasadnia postawę otwartości i odpowiedzialności za nowe życie • uzasadnia, że wykluczenie płodności niszczy miłość • uzasadnia postawę sprzeciwu wobec nieetycznych koncepcji związanych z darem ludzkiej płodności • uzasadnia postawę uczenia się miłości przez korzystanie ze znaków sakramentalnych 	
------------------------------	---	--	---	---	--

<p>III. Duch Święty</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że wiara w Boga jest wielką wartością • wyjaśnia, dlaczego należy przyjąć miłość Jezusa i odpowiedzieć na nią • wskazuje na wątki, tematy i postaci biblijne obecne w literaturze pięknej • podaje prawdę, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego człowieka indywidualnie • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny • mówi z pamięci formułę udzielania chrztu • wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest • podaje datę swojego chrztu • wymienia siedem sakramentów świętych • podaje definicję sakramentu bierzmowania • wyjaśnia związek sakramentu bierzmowania z chrztem • podaje, że przygotowanie do przyjęcia sakramentów (w tym bierzmowania) obejmuje formację zarówno w zakresie wiedzy, jak i postaw (formacja duchowa) • podaje, kto i w jaki sposób udziela sakramentu bierzmowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia z <i>Credo</i> poszczególne prawdy wiary • określa cel swojego życia (jako gimnazjalisty) w aspekcie chrześcijańskim • przedstawia, na czym polegała przemiana życia wybranych postaci biblijnych (św. Piotr, Maria Magdalena, św. Tomasz, uczniowie z Emaus, Szawel) • wskazuje sytuacje życiowe, które szczególnie uświadamiają potrzebę zbawienia • wymienia tytuły przynajmniej kilku utworów literackich nawiązujących do Biblii • wymienia zasady prywatnej lektury Pisma Świętego • czyta tekst biblijny ze zrozumieniem • uzasadnia potrzebę modlitwy do Ducha Świętego przy czytaniu Biblii • potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku • podaje, w jaki sposób stara się podtrzymać swą więź z Chrystusem • wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom • umacnia swoją więź z Chrystusem przez przyjmowanie sakramentów i rozwijanie ich owoców • odpowiedzialnie podejmuje decyzję przyjęcia sakramentu bierzmowania • uzasadnia swoje pragnienie przyjęcia sakramentu bierzmowania • wyjaśnia, na czym polega godne udzielanie i przyjmowanie sakramentów • podejmuje refleksję nad własną gotowością do podjęcia starań o przyjęcie sakramentu bierzmowania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to znaczy dobrze realizować swoje powołanie • dokonuje oceny swojej postawy wiary • opisuje skutki pójścia za Jezusem • potrafi właściwie ocenić swoją postawę wiary w świetle słowa Bożego • prezentuje przesłanie wybranego utworu inspirowanego Pismem Świętym • podaje przykłady osób którzy spotkali się z Bogiem przez czytanie Biblii • stawia pytania do przeczytanego tekstu • uzasadnia, że Biblia jest księgą ponadczasową • wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie • podaje, w jaki sposób wyraża wdzięczność Bogu, rodzicom i chrzestnym za chrzest • omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania • w oparciu o odpowiednie teksty biblijne (J 14,26; J 16,13-15; Dz 1-8) omawia rolę Ducha Świętego w swoim życiu • wskazuje sfery życia, w których należy podjąć pracę nad sobą, by dobrze przygotować się do sakramentu bierzmowania • omawia sposoby przygotowania do poszczególnych sakramentów • wyjaśnia znaczenie znaków i gestów sakramentu bierzmowania • rozpoznaje, jakie dary Ducha otrzymał i jakie Jego owoce powinien szczególnie rozwijać • uzasadnia potrzebę pracy nad rozwojem owoców Ducha w swoim życiu • pamięta i rozumie analizowane teksty biblijne i paragrafy KKK • wyjaśnia wartość sakramentu bierzmowania 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje i referuje wobec klasy swoje działania pogłębiające wiarę: lekturę Pisma Świętego, prasy katolickiej • uzasadnia, dlaczego z ufnością powierza swoje życie Jezusowi • wyraża pragnienie przemiany życia i omawia podejmowane w tym kierunku działania • wyjaśnia, na czym polega modlitewna i medytacyjna lektura Pisma Świętego • wyznacza sobie miejsce i czas na codzienną lekturę Biblii • daje świadectwo, w jaki sposób poszukuje w Biblii wskazówek do własnego życia • wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu • interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu • uzasadnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem • interpretuje wybrane teksty liturgiczne odnoszące się do bierzmowania • dokonuje samooceny w dziedzinie wiedzy religijnej i duchowego rozwoju • określa odpowiedzialność szafarzy przed Bogiem za właściwe przygotowanie kandydatów do sakramentów • wyjaśnia, że pod widzialnym znakiem dokonuje się niewidzialna rzeczywistość 	<ul style="list-style-type: none"> • angażuje się w prace dla dobra Kościoła i świata w swoim najbliższym otoczeniu • bierze udział w konkursie biblijnym
--	---	--	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znaki sakramentu wymienia siedem darów oraz owoce Ducha Świętego modli się do Ducha Świętego wyjaśnia nazwę „bierzmowanie” podaje przykłady trudności dotyczących wiary wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu przyjmuje prawdę o istnieniu piekła definiuje pojęcie ekumenizmu podaje definicję pojęć: katolik, prawosławny, protestant wyraża szacunek wobec inaczej wierzących określa pojęcie nowej ewangelizacji 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje pragnienie przyjęcia darów Ducha Świętego w sakramencie bierzmowania wyjaśnia zależność owocu od przyjęcia darów Ducha Świętego uzasadnia konieczność współpracy z Duchem Świętym w rozwijaniu Jego darów potrafi rozpoznać obecność owoców Ducha Świętego w swoim życiu wymienia warunki otrzymania Ducha Świętego interpretuje tekst Dz 8,14-24 pamięta słowa Jezusa z Ewangelii Mk 3,28-29 wymienia przyczyny podziału i podstawy jedności chrześcijan podaje datę tygodnia modlitw o jedność charakteryzuje postawy budujące i niszczące jedność omawia działania, jakie podejmuje w poczuciu odpowiedzialności za jedność chrześcijan podaje przykłady działań w ramach nowej ewangelizacji 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia pragnienie pogłębiania swojej wiary i unikania grzechów ciężkich wymienia najbardziej znanych przedstawicieli ruchu ekumenicznego wskazuje perspektywy i granice ekumenizmu omawia historię ruchu ekumenicznego uzasadnia, dlaczego świat potrzebuje nowej ewangelizacji 	<ul style="list-style-type: none"> określa swą gotowość do współdziałania z Duchem Świętym, aby rozwijać Jego owoce w swoim życiu z zaangażowaniem włącza się w modlitwę o dobre przygotowanie do sakramentu bierzmowania i omawia podejmowane w tym kierunku kroki wyjaśnia, dlaczego grzechy przeciw Duchowi Świętemu zamykają drogę do nieba charakteryzuje podobieństwa i różnice poszczególnych wyznań (katolicyzm, prawosławie, protestantyzm, anglikanizm, starokatolicyzm) wyjaśnia i uzasadnia pojęcia interkomunii, sukcesji apostoelskiej uczestniczy w tygodniu modlitw o jedność charakteryzuje nowe sposoby głoszenia Chrystusa 	
VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 56-58)	<ul style="list-style-type: none"> pamięta najważniejsze wydarzenia z życia swojego patrona podaje prawdę, że biblijne określenie Słowo odnosi się do Syna Bożego ukazuje Mędrców jako przedstawicieli wszystkich ludzi wymienia, co może być darem współczesnego człowieka dla Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> podaje naukę Kościoła na temat komunii ze świętymi podaje przykłady wstawiennictwa świętych określa przesłanie tekstu biblijnego J 1,1-18 (odwieczne i nieskończone Słowo wkracza w ludzki wymiar czasu i przestrzeni, w ludzkie życie i śmierć) uzasadnia, że najlepszym darem dla Jezusa są dobre uczynki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega wstawiennictwo świętych uzasadnia, że bliska więź ze świętymi pomaga być blisko Boga wyjaśnia, na czym polega naśladowanie swojego patrona wyjaśnia, że Słowo Boże - Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia podaje, że 6 stycznia Kościół w Polsce obchodzi Dzień Pomocy Misjom określa, co będzie jego osobistym darem dla Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie słów św. Teresy od Dzieciątka Jezus, „Przejdę do mojego nieba, by czynić dobrze na ziemi”. uzasadnia, dlaczego Bóg pełen mocy stał się słabym dzieckiem interpretuje fragmenty prefacji o Bożym Narodzeniu wyjaśnia symboliczne znaczenie darów ofiarowanych Jezusowi przez Mędrców 	

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Kościół powszechny	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę Jezusa w powstaniu Kościoła • wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest wspólnotą • wymienia podstawowe prawdy o Kościele • podaje nazwiska biskupów swojej diecezji • szanuje swoich pasterzy i dba o ich dobre imię • wymienia wyznania chrześcijańskie • wyraża szacunek wobec innych wyznań • określa pojęcie łaski Bożej • wymienia i omawia elementy liturgii słowa • w skupieniu słucha słowa Bożego • wymienia podstawowe znaki i symbole liturgiczne • okazuje należytą cześć przedmiotom kultu religijnego • wymienia i omawia elementy liturgii eucharystycznej • wymienia i określa trzy rzeczywistości Kościoła (pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny) 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje na podstawie tekstów biblijnych etapy ustanowienia Kościoła • utożsamia się ze wspólnotą Kościoła • mówi z pamięci tekst <i>Credo</i> • z zaangażowaniem modli się za Kościół • wyjaśnia nazwę „hierarchiczna struktura Kościoła” • wymienia zadania, jakie Bóg powierzył hierarchom Kościoła • ocenia krytycznie potoczne opinie na temat hierarchii Kościoła • w modlitwie wyraża troskę o biskupów i kapłanów • wymienia kręgi przynależności do Kościoła • podaje, co pomaga stawać się prawdziwym chrześcijaninem • wymienia warunki i sposoby przyjęcia przez człowieka łaski Bożej • w ufnej modlitwie prosi Boga o Jego łaskę • omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże • wyraża gotowość pełnej odpowiedzi na słowo Boże i wskazuje, w jaki sposób aktualizuje je w swoim życiu • poprawnie i z szacunkiem wykonuje gesty liturgiczne • wymienia sakramenty, które udzielane są podczas Mszy Świętej • uzasadnia związek pozostałych sakramentów z Eucharystią 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje biblijne obrazy Kościoła • określa swoje miejsce i rolę w Kościele • wyjaśnia, co to znaczy, że Kościół jest jeden, święty, powszechny i apostołski • uzasadnia, dlaczego każdy katolik jest odpowiedzialny za Kościół • wyjaśnia pojęcia: Stolica Apostolska, papież, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, metropolia, metropolita, diecezja, biskup, parafia, proboszcz • rozpoznaje na zdjęciu biskupów swojej diecezji oraz kapłanów pracujących w parafii • uzasadnia potrzebę identyfikacji z własnym wyznaniem • wskazuje miejsce Pisma Świętego w życiu chrześcijanina • wyjaśnia prawdę wiary o konieczności łaski Bożej do zbawienia • charakteryzuje swą gotowość przyjęcia i współpracy z łaską Bożą • charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem • układa wezwania modlitwy wiernych • interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii • wyjaśnia symbolikę darów niesionych do ołtarza i ich związek z codziennym życiem chrześcijanina • podaje, w jaki sposób wyraża troskę o potrzeby wspólnoty Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postawę odpowiedzialności za Kościół, włącza się w dzieło ewangelizacji, w działalność charytatywną, • potrafi graficznie lub opisowo wyrazić wskazane teksty z KKK • wskazuje, w jaki sposób przejawia troskę o Kościół w aspekcie jego przymiotów • charakteryzuje poszczególne stopnie w hierarchii Kościoła • wyjaśnia, czego dotyczy nieomylność papieża i kolegium biskupów na soborze powszechnym • charakteryzuje kręgi przynależności do Kościoła • wyjaśnia i uzasadnia konieczność łaski Bożej do zbawienia • charakteryzuje współpracę człowieka z łaską Bożą na drodze <i>Ośmiu Błogosławieństw</i> • angażuje się w przygotowanie komentarzy, czytań, modlitwy wiernych • przyporządkowuje poszczególne znaki, symbole i postawy liturgiczne do odpowiednich momentów Mszy Świętej • z zaangażowaniem włącza się w przygotowanie obrzędów liturgii eucharystycznej i aktywnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> • angażuje się w prace na rzecz parafii

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najbardziej znane tytuły Maryi wymienia uroczystości i święta maryjne oraz miesiące jej poświęcone 	<ul style="list-style-type: none"> z wiarą przyjmuje Komunię Świętą ofiarując ją za żywych i umarłych członków Kościoła wskazuje w Piśmie Świętym teksty wprost mówiące o Maryi i odnoszące się do Niej proroctwa podaje przykłady kultu maryjnego w różnych krajach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie Eucharystii dla budowania jedności Kościoła w wymiarze doczesnym i wiecznym interpretuje biblijne teksty dotyczące Maryi charakteryzuje postawę Maryi wobec Bożego słowa 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia bogactwo maryjnego kultu na całym świecie aktywnie uczestniczy w przygotowaniach i obchodach maryjnego święta 	
V. Świat	<ul style="list-style-type: none"> wymienia żydowskich i rzymskich prześladowców chrześcijan pierwszych wieków wskazuje źródła odnoszące się do początków chrześcijaństwa oraz starożytnych prześladowań chrześcijan wymienia encykliki społeczne XIX i XX w. oraz podaje ich autorów wykazuje, że Bóg jest dawcą zarówno wiary jak i rozumu podaje przykłady wykorzystania osiągnięć nauki skierowanych przeciw dobru człowieka wymienia różne formy życia poświęconego Bogu modli się za różne stany w Kościele określa, na czym polega misyjny charakter Kościoła wymienia najważniejsze religie świata (judaizm, buddyzm, islam, chrześcijaństwo) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych wyraża zainteresowanie życiem pierwszych chrześcijan omawia najważniejsze problemy społeczne XIX i XX w. wyjaśnia pojęcia: rewolucja, modernizm, katolicki ruch społeczny respektuje prawa człowieka, wyraża sprzeciw wobec ich naruszania podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą rozumu (KKK 35-38) uzasadnia, że wiara i rozum wzajemnie się przenikają jest otwarty na poznawanie prawdy o człowieku potrafi umotywić stan życia konsekrowanego poszukuje własnej drogi życiowej opisuje charakter pracy misyjnej posługując się cytatami biblijnymi, wyjaśnia cel misji katolickich podaje czas powstania, podstawowe założenia i terytorium występowania wyjaśnia pojęcia: religia monoteistyczna i politeistyczna 	<ul style="list-style-type: none"> omawia misyjną działalność apostołów wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w. charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I-IV w.) potrafi ocenić stanowisko papieży wobec ideologii marksistowskiej wskazuje, w jaki sposób wyraża odpowiedzialność za dobro społeczności, w których żyje przedstawia nauczanie Kościoła w tradycji Soboru Watykańskiego I na temat nauki i wiary uzasadnia, że badania naukowe zajmują się pochodzeniem ciała ludzkiego a wiara pochodzeniem człowieka (Darwin) interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego wyraża zainteresowanie formą życia poświęconego Bogu wskazuje terytorialny zasięg katolickich misji wyjaśnia omawiane teksty biblijne i paragrafy KKK charakteryzuje podobieństwa i różnice głównych religii świata wykazuje, w jaki sposób daje świadectwo bycia chrześcijaninem wyjaśnia okoliczności tworzenia i cel rozpowszechniania krzywdzących opinii i stereotypów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań podejmuje refleksję nad swoją relacją do Chrystusa w kontekście misyjnego zaangażowania i męczeństwa pierwszych chrześcijan włącza się w dzieło misyjne Kościoła przez modlitwę i wsparcie materialne charakteryzuje działania katolickiego ruchu społecznego w ostatnich latach XIX w. prezentuje krytyczną postawę wobec ideologii niezgodnych z wiarą katolicką wyjaśnia, że myśl o wzajemnym przenikaniu się wiary i rozumu jest obecna w nauczaniu Soboru Watykańskiego I, a także w encyklice Jana Pawła II „Fides et ratio” omawia rozwój życia zakonnego w dziejach chrześcijaństwa charakteryzuje rozwój misji katolickich na różnych kontynentach porównuje religie świata określając specyfikę chrześcijaństwa 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w misyjnej działalności Kościoła przez modlitwę, dobre czyny, itp.

	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża szacunek wobec religii własnej oraz religii innych • zachowuje powściągliwość w ocenie innych ludzi, szczególnie w sytuacji gdy niewiele o nich wie • określa pojęcie terroryzmu oraz organizacji i ataków terrorystycznych • wyraża sprzeciw wobec stosowania przemocy, również w upominaniu się o słuszne prawa • definiuje, co to jest sekta • wymienia niebezpieczeństwa, jakie niosą ze sobą sekty • jest wierny jednemu Bogu • podaje datę uroczystości Wniebowzięcia NMP 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady powtarzanych często opinii na temat wydarzeń i ludzi związanych z Kościołem • rozróżnia prawdę faktów i narzucany często w mediach sposób myślenia o nich • wymienia zasady moralne, jakie łamane są w przygotowaniu i przeprowadzaniu ataków terrorystycznych • określa szkodliwość działania sekt • potrafi bronić swojej wiary • podaje datę ogłoszenia dogmatu o wniebowzięciu NMP (Pius XII, 1950 r.) • podaje, że Jan Paweł II powierzył Maryi siebie i swoją posługę papieską • potrafi z pamięci powiedzieć tekst Sekwencji do Ducha Świętego – 2 zwrotki 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że nawet dla słusznych dążeń nie wolno posługiwać się zbrodniczymi metodami, wymierzonymi w niewinnych ludzi • wyraża przekonanie, że Bóg wspiera tych, którzy stosują Jego metody • podaje objawy uzależnienia się od sekty • podaje sposoby obrony przed werbowaniem do sekty • jest krytyczny wobec oferowanych propozycji „innej wiary” • wyjaśnia dogmat o wniebowzięciu NMP • określa cel błogosławienia kwiatów i ziół • wyjaśnia znaczenie zawołania papieskiego Jana Pawła II „Totus Tuus” • potrafi z pamięci powiedzieć tekst Sekwencji do Ducha Świętego – 3 zwrotki 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia konieczność poznania pełnych okoliczności zaistniałych faktów, by móc je prawidłowo ocenić • poszukuje obiektywnych źródeł wiedzy na temat nagłaśnianych zdarzeń • podaje przykłady skuteczności walki metodami pokojowymi (Gandi, Martin Luter King, „Solidarność”, aksamitna rewolucja) • potrafi rozpoznać, że ktoś przystał do sekty • wyjaśnia ludową nazwę uroczystości Matki Bożej Zielnej • uzasadnia, dlaczego pielgrzymki zacierają na Jasną Górę na uroczystość wniebowzięcia • potrafi z pamięci powiedzieć tekst Sekwencji do Ducha Świętego 	
VI. Moje zasady	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym jest sumienie • podaje przykłady funkcjonowania sumienia • określa, czym jest powinność moralna • wymienia, co pomaga dokonywać wyborów między dobrem a złem • definiuje pojęcie prawo Boże • wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, na czym powinna opierać się formacja sumienia • wyraża troskę o prawidłową formację własnego sumienia, opierając ją na nauce Chrystusa • podaje przykłady sytuacji, w których dokonuje dojrzałych wyborów tego co powinien • uzasadnia wartość i potrzebę oddawania czci Bogu • uzasadnia, że przykazania bronią człowieka przed krzywdą • określa, że rozwój osobowy człowieka uzależniony jest od chęci pracy nad sobą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega prawidłowe oraz nieprawidłowe działanie sumienia • wykazuje różnicę w postępowaniu z przymusu i własnej woli • podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci • charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I-III • charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV-X i ich konsekwencje • wyraża szczerą skruchę z powodu obrażenia Boga i wyrządzonej ludziom krzywdy • podaje owoce wytrwałości w stawianiu sobie wymagań (osiągnięcie celu) 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia konieczność formacji sumienia • uzasadnia, że wybór dobra prowadzi do szczęścia dla pojedynczego człowieka i wszystkich ludzi • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę ekspiacji za grzechy przeciw wierze i Bożej czci • uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych • uzasadnia, że warto przyjąć cierpienie, by osiągnąć cel wyższy 	

	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża postawę dążenia do dobra i sprzeciwu wobec zła • podaje przykłady znanych sobie osób, które pracą nad sobą zmieniły swoje życie • wymienia zagrożenia ludzkiego życia w poszczególnych jego etapach (od poczęcia do naturalnej śmierci) i wymiarach (fizycznym, psychicznym i duchowym) • wyraża wdzięczność Bogu za dar każdego ludzkiego życia • wymienia wartości, którymi powinien kierować się chrześcijanin • definiuje pojęcie totalitaryzmu • podaje przykłady systemów totalitarnych • respektuje prawa człowieka i wyraża sprzeciw wobec ich naruszania 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia, jakie wymagania (wartości) chciałby postawić wobec samego siebie • określa motywację przemiany życia wybranej osoby • podejmuje systematyczną pracę nad sobą • wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia • wyjaśnia pojęcia: fanatyzm religijny, obojętność religijna • wyjaśnia, w jaki sposób młody człowiek powinien świadczyć o Chrystusie • wymienia prawa i wolności, których naruszenie może prowadzić do totalitarnego zniewolenia • respektuje prawa i wolności każdego człowieka w społecznościach, w których na co dzień funkcjonuje (rodzina, szkoła, grupa koleżeńska) • podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyły hasła: „Bóg, Honor, Ojczyzna” • charakteryzuje zasady: pomocności, wspólnego dobra i solidarności 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega samowychowanie • uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej) • uzasadnia, że zarówno fanatyzm, jak i obojętność religijna są sprzeczne z postawą autentycznej religijności • radośnie przeżywa swoje chrześcijaństwo i należycie wypełnia swoje chrześcijańskie obowiązki • wyjaśnia, dlaczego każdy z systemów totalitarnych sprzeciwia się swobodnemu wyznawaniu wiary • sprzeciwia się próbom przypisywania sobie przez kogoś lub przez jakąś grupę większych praw kosztem praw innych • charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach • omawia podstawowe zasady życia społecznego • wyjaśnia, że „dobro wspólne zostaje urzeczywistnione tam, gdzie zachowywane są prawa człowieka” • omawia, w jaki sposób wykazuje się odpowiedzialnością za wspólne dobro w rodzinie, szkole, parafii 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że bliskość Boga i wartości chrześcijańskie najlepiej rozwijają człowieka • omawia, w jaki sposób wyraża troskę o ludzkie życie i zdrowie na każdym jego etapie i w każdym wymiarze (fizycznym, psychicznym i duchowym) • podejmuje postanowienia i daje świadectwo o Chrystusie w środowisku, w którym żyje • uzasadnia konieczność respektowania prawa do kontrolowania poczynąń władzy państwowej i do nieskrępowanego wypowiedzenia krytyki pod jej adresem • uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny • prezentuje postawę ofiarności w służbie dla Kościoła i Ojczyzny • uzasadnia pozytywny wpływ katolickiej nauki społecznej na rozwój społeczny, polityczny i gospodarczy państwa 	
--	---	---	--	--	--

VII. Wyda- rzenia zbaw- cze	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia • podejmuje postanowienia wielkopostne • podaje, że chrzest rozpoczyna nowe życie w Chrystusie • podaje prawdę, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu biblijnego (Mt 21,28-32) określa, na czym polega istota nawrócenia • definiuje pojęcie „nowe życie w Chrystusie” • interpretuje perykopę o zmartwychwstaniu Chrystusa (Łk 24,1-8) • przeżywa święta wielkanocne z myślą o własnym zmartwychwstaniu • wyjaśnia, że od dnia Pięćdziesiątnicy Duch Święty pobudza serca ludzi, aby z wiarą głosili Ewangelię tym, którzy jej nie słyszeli 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, że konsekwencją nawrócenia są dobre czyny • wyjaśnia właściwe znaczenie dobrych uczynków (post, modlitwa, jałmużna) • podaje prawdę, że zmartwychwstanie Jezusa otwiera nam drogę do nowego życia i jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania • wyodrębnia i wyjaśnia słowa <i>Credo</i> odnoszące się do zmartwychwstania Chrystusa i życia wiecznego ludzi • wskazuje, że każdy chrześcijanin jest odpowiedzialny za głoszenie wiary wobec innych • wyjaśnia, dlaczego wielu ochrzczonych osłabło w wierze i potrzebuje ponownej ewangelizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje wyboru postanowień wielkopostnych, które pomogą w trwałym nawróceniu • uzasadnia fundamentalne znaczenie zmartwychwstania Jezusa dla wiary chrześcijan • uzasadnia, dlaczego do ewangelizacji warto wykorzystywać nowoczesne środki komunikacji • charakteryzuje wybrane inicjatywy ewangelizacyjne (Lednica, Przystanek Jezus, Orszak Trzech Króli) 	
--	--	--	---	--	--

SYSTEM OCENIANIA OPRACOWANY NA PODSTAWIE MATERIAŁÓW METODYCZNYCH: „BŁOGOSŁAWIENI, KTÓRZY NAŚLADUJĄ JEZUSA” – PODRĘCZNIK DO RELIGII DLA II KLASY GIMNAZJUM, pod red. ks. dr Krzysztofa Mielnickiego, Elżbiety Kondrak, Eweliny Parszewskiej, WYD. JEDNOŚĆ, KIELCE 2015r.